

A בס"ד
Intro

Today we will learn בע"ה of מסכת חולין דף מ"ו
Some of the topics we will learn about include.

The discussion regarding
עד היכן חוט השדרה
The spinal cord extends from the brain to the tail of the animal, until what point is it considered the חוט השדרה subject to its טריפות.

The Machlokes regarding
ניטל הכבד
ונשתייר הימנה...
כשרה
If the liver was partially removed, whether in order to be Kosher, the remainder must be the size of a כזית;
Or even smaller than a כזית suffices?

הריאה
שניקבה או שחסרה
If the lung has either a hole or a deficiency, it is טריפה;
And the Gemara explains there are two membranes that surround the lung, and there are two versions in רב ושמואל as to a hole in which קרום renders the animal טריפה.
Some say
קרמא עילאה
Even a hole in the outer membrane is טריפה.

While other say
קרמא תתאה
A hole in the red inner membrane is טריפה.

בדיקת הריאה
The methods of checking the lung for a possible hole.

A

עד היכן חוט השדרה

ניטל הכבד
ונשתייר הימנה
כשרה

הריאה
שניקבה או שחסרה

קרמא עילאה

קרמא תתאה

בדיקת הריאה

1 So, let's review ...

The Gemara asks

עד היכן חוט השדרה

And as Rashi explains:

החוט יוצא מן המוח

והולך על פני כל השדרה והאליה

עד סוף הזנב

The spinal cord originates from the brain and extends through the entire length of the back until the end of the tail;

And the Gemara's question is

עד היכן כחו של חוט השדרה

להיות בהמה טריפה בפסיקתו

Until what point is the חוט השדרה considered to be vital so that if it is severed the animal is rendered טריפה?

1

?

עד היכן חוט השדרה

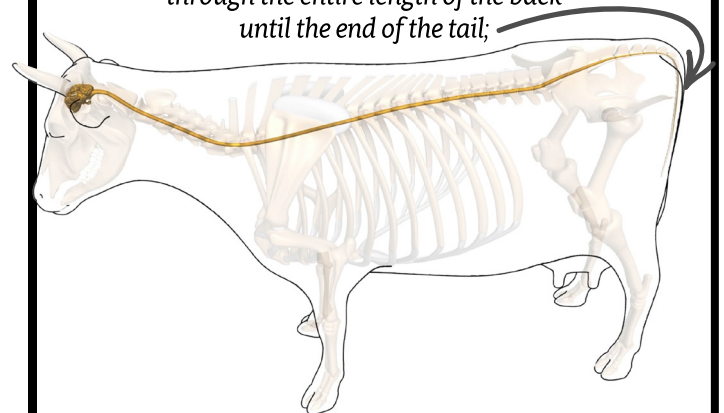
And as Rashi explains:

החוט יוצא מן המוח

והולך על פני כל השדרה והאליה

עד סוף הזנב

The spinal cord originates from the brain and extends through the entire length of the back until the end of the tail;

And the Gemara's question is

עד היכן כחו של חוט השדרה

להיות בהמה טריפה בפסיקתו

Until what point is the חוט השדרה considered to be vital so that if it is severed the animal is rendered טריפה?

2

רבי יהודה אמר שמואל

עד בין הפרשות

Until between the branches;

As Rashi explains;

כנגד הירכים הוא מתחיל ליפצל

ויוצא ראש א' לזו ואחד לזו

והאמצעי יורד

'וחוזר ומתפצל עוד לג'

ולמטה מהם עוד מתפצל עד סופו

When the spinal cord reaches the area above the thighs two branches go out, one into each leg.

The middle cord continues further back and again two branches go out, one on each side.

The middle cord proceeds further back and a third set of branches go out, one on each side.

Finally, the cord extends to the tail of the animal, with additional smaller branches along the way. ®

Therefore, שמואל says

עד אחת טרפה

The חוט השדרה until the first section between the branches is subject to טריפות; and

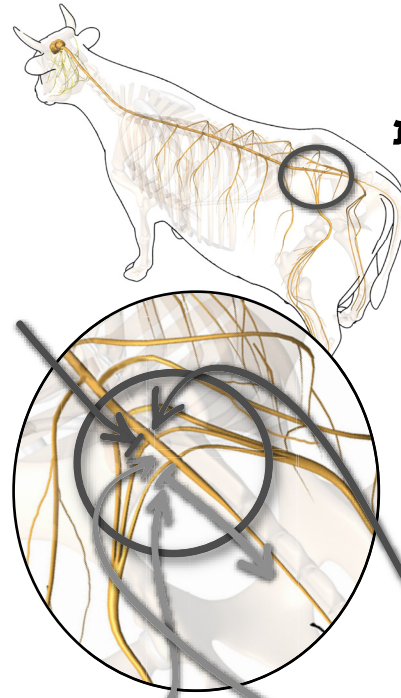
שלישית כשרה

The חוט השדרה below the third section between the branches is not subject to טריפות; while

שניה איני יודע

Regarding the חוט השדרה in the second section between the branches, שמואל was not sure whether it is subject to טריפות.

2

רבי יוחנן אמר שמואל
עד בין הפרשות

Until between the branches;

As Rashi explains;

כנגד הירכים הוא

מתחיל ליפצל

ויוצא ראש א' לזו

ואחד לזו

והאמצעי יורד

'וחוזר ומתפצל עוד לג'

ולמטה מהם עוד

מתפצל עד סופו

שלישית כשרה

The חוט השדרה below the third section between the branches is not subject to טריפות;

שניה איני יודע

Regarding the חוט השדרה in the second section between the branches, שמואל was not sure.

עד אחת טרפה

The חוט השדרה until the first section between the branches is subject to טריפות.

3 The Gemara proceeds with several questions in שמואל's opinion:

בעי רב הונא בריה דרב יהושע
עד ועד בכלל
או דלמא
עד ולא עד בכלל

Is the first section between the first and second branches included in the חוט השדרה that is subject to טריפות?

OR

This section is not included, and even regarding this section שמואל was unsure whether it is subject to טריפות?

And if we assume that

עד ולא עד בכלל

That the section between the first and second branches is not subject to definite טריפות;

Then

פי פרשה מהו

Is the חוט השדרה at the junction of the first set of branches subject to טריפות?

And if we assume that

עד ועד בכלל

That the section between the first and second branches IS subject to definite טריפות;

Then

פרשה עצמה מהו

In the first set of branches, if one of the branches was severed from the center cord;

Is the animal טריפה?

These questions remain unresolved.

=====

The Gemara proceeds with a Machlokes regarding the חוט השדרה of a bird:

רבי ינאי says

למטה מן האגפים

In a bird, the חוט השדרה is subject to טריפות until below the wing.

While ריש לקיש says

עד בין אגפים

The חוט השדרה is subject to טריפות only until between the wings.

=====

3

באי רב פנא ברבי דרב יהושע

עד ועד בכלל

או דלמא

עד ולא עד בכלל

Is the first section between the first and second branches included in the חוט השדרה that is subject to טריפות?

OR

This section is not included, and even regarding this section שמואל was unsure whether it is subject to טריפות?

And if we assume that

עד ועד בכלל

That the section between the first and second branches is subject to טריפות definite;

פרשה עצמה מהו

In the first set of branches, if one of the branches was severed from the center cord;

Is the animal טריפה?

And if we assume that

עד ולא עד בכלל

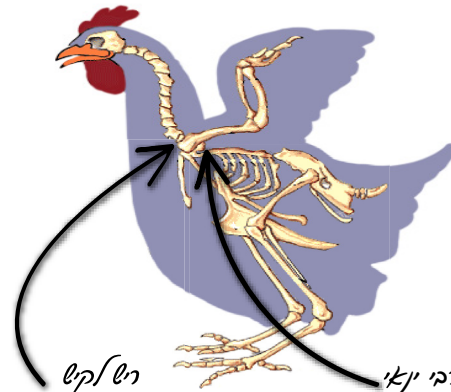
That the section between the first and second branches is not subject to טריפות definite;

פי פרשה מהו

Is the חוט השדרה at the junction of the first set of branches subject to טריפות?

Regarding the חוט השדרה of a bird:

עד בין אגפים

The חוט השדרה is subject to טריפות only until between the wings.

למטה מן האגפים

In a bird, the חוט השדרה is subject to טריפות until below the wing.

4 The Gemara proceeds with the sixth of the טריפות:
 ניטל הכבד
 ולא נשתייר הימנו כלום
 The animal is טריפה if the liver was completely removed.

Our Mishnah implies,

הא נשתייר הימנה כלום
 אע"ג דלא הוי כזית
 כשרה

If a piece of the liver remained, even though it is smaller than a כזית, it is כשר.

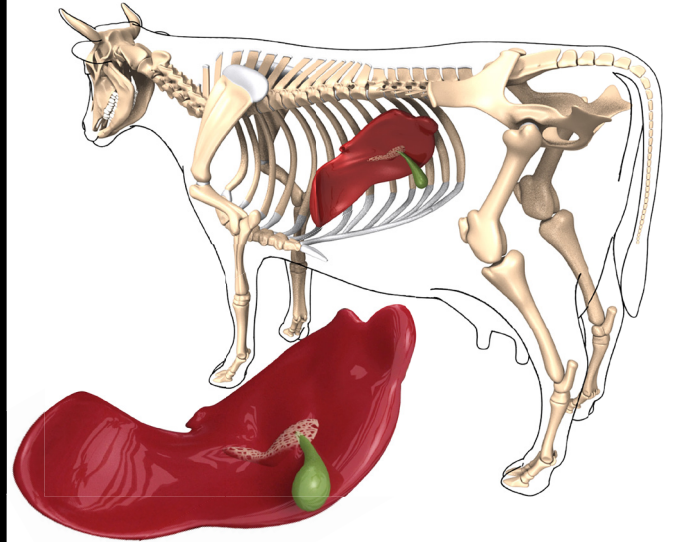
However, this contradicts the Mishnah on דף נד which states:

ניטל הכבד
 ונשתייר הימנה כזית
 כשרה

If the liver was partially removed; if the remainder is the size of כזית, it is כשר.

This implies however, that if the remainder was smaller than a כזית, the animal is טריפה?

4
ניטל הכבד
ולא נשתייר הימנו כלום
 The animal is טריפה if the liver was completely removed.

Our Mishnah implies,

הא נשתייר הימנה כלום
אע"ג דלא הוי כזית
כשרה

If a piece of the liver remained, even though it is smaller than a כזית, it is כשר.

This contradicts
 the Mishnah on דף נד:

ניטל הכבד
ונשתייר הימנה כזית
כשרה

If the liver was partially removed; if the remainder is the size of כזית, it is כשר.
 This implies however, that if the remainder was smaller than a כזית, the animal is טריפה?

5 The Gemara explains that this is actually a מחלוקת רבי חייא ורבי שמעון בר רבי
 And our Mishnah of פחות מכזית כשרה
 Concurs with רבי חייא, who זריק לה
 He would not eat the liver, but throw it away;
 Because he believed that the liver provides very little nutrition, because he considered the liver to be נשמה אינה תלוי בה
 Not a vital organ - and;
 And therefore, לא בעי כדי להעלות ארוכה
 אלא שיורא פורתא
 We do not require a larger piece of, at least, a כזית for the liver to heal. Rather, even a minimal amount suffices, because even though it will not heal the animal will live, since the liver is not a vital organ.

5 This is actually a מחלוקת רבי חייא ורבי שמעון בר רבי

And our Mishnah of פחות מכזית כשרה

Concurs with רבי חייא, who

זריק לה

He would not eat the liver, but throw it away;

Because he believed that the liver provides very little nutrition, because he considered the liver to be

נשמה אינה תלוי בה

Not a vital organ;

And therefore,

לא בעי כדי להעלות ארוכה

אלא שיורא פורתא

We do not require a larger piece of, at least, a כזית for the liver to heal.

Rather, even a minimal amount suffices, because even though it will not heal the animal will live, since the liver is not a vital organ.

6 While, the other Mishnah of פחות מכזית טריפה
 Concurs with רבי שמעון בר רבי, who מטביל לה
 He would eat the liver,
 Because he believed that the liver provides lots of nutrition, because he considered the liver to be נשמה תלוי בה
 A vital organ;
 And therefore, בעי כזית להעלות ארוכה
 We do require a larger piece of, at least, a כזית for the liver to heal.
 However, if less than a כזית remains, it will not heal, and the animal will die, since the liver is a vital organ.
 Therefore, פחות מכזית טריפה

And the Gemara adds that according to both opinions, the animal is כשר only if the remaining parts of the liver are במקום מרה
 At the liver's junction with the gall bladder;
 And, במקום שהיא חיה
 At the vital area;
 And Rashi explains that this refers either to מקום תלייתה
 כשהיא מעורה ודבוקה תחת הכליות
 The part of the liver that is attached to the right kidney;
 OR, to טרפס הכבד
 The part of the liver that is attached to the diaphragm.
 =====

6 While, the other Mishnah of פחות מכזית טריפה
 Concurs with רבי שמעון בר רבי, who מטביל לה
 He would eat the liver,
 Because he believed that the liver provides lots of nutrition, because he considered the liver to be נשמה תלוי בה
 A vital organ;

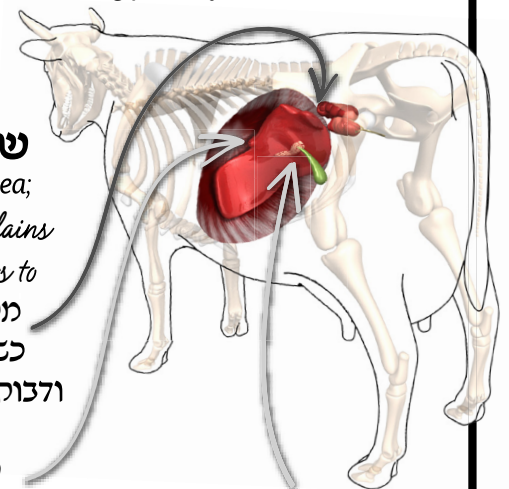
And therefore, בעי כזית להעלות ארוכה
 We do require a larger piece of, at least, a כזית for the liver to heal.
 However, if less than a כזית remains, it will not heal, and the animal will die, since the liver is a vital organ. Therefore, פחות מכזית טריפה

According to both opinions, the animal is כשר only if the remaining parts of the liver are,

במקום שהיא חיה
 At the vital area;
 And Rashi explains that this refers to מקום תלייתה
 כשהיא מעורה ודבוקה תחת הכליות
 OR,

טרפס הכבד
 The part of the liver that is attached to the diaphragm.

במקום מרה
 At the liver's junction with the gall bladder;

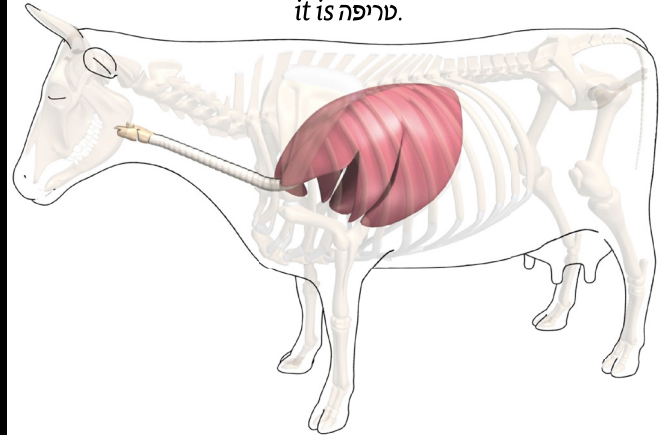
7 The Gemara proceeds with the seventh of the ה"ח טריפות:
 הריאה
 שניקבה או שחסרה
 If the lung has either a hole or a deficiency, it is טריפה.
 And the Gemara explains there are two membranes that surround the lung, and there are two versions in רב ושמואל as to a hole in which קרום is טריפה.

Some say
 קרמא עילאה
 Even a hole in the outer membrane is טריפה.
 While others say
 קרמא תתאה
 Only a hole in the red inner membrane is טריפה.

And the Gemara elaborates:

1.
 פשיטא אי אינקיב עילאה
 ולא אינקיב תתאה
 תתאה מגין
 If the hole only penetrates the outer membrane but not the inner membrane, the animal is כשר. because the inner membrane alone protects the lung.
 As רבא says
 האי ריאה דאגליד כאהינא סומקא
 כשרה
 If the outer membrane of the ריאה was completely removed, and as a result the ריאה was colored red as a rose, the animal is כשר.

7
הריאה
שניקבה או שחסרה
 If the lung has either a hole or a deficiency,
 it is טריפה.

The Gemara explains
 There are two membranes that surround the lung,
 and there are two versions in רב ושמואל
 as to a hole in which קרום is טריפה.

Others say
קרמא תתאה
 Only a hole in the red inner
 membrane is טריפה.

Some say
קרמא עילאה
 Even a hole in the outer
 membrane is טריפה.

1

פשיטא אי אינקיב עילאה
ולא אינקיב תתאה
תתאה מגין
 If the hole only penetrates the outer membrane
 but not the inner membrane,
 the animal is כשר.
 because the inner membrane alone
 protects the lung.
As רבא says
האי ריאה דאגליד כאהינא סומקא
כשרה
 If the outer membrane of the ריאה was completely removed,
 and as a result the ריאה was colored red as a rose,
 the animal is כשר.

8

2.

אינקיב תתאה

ולא אינקיב עילאה

If the hole only goes through the inner membrane but not the outer membrane, there is a מחלוקת רב אחא ורבינא

One holds that it is טריפה, because

לא מגין

The outer membrane alone does not protect the lung.

While the other holds that it is not טריפה, because

מגין

The outer membrane alone does protect the lung.

And the Gemara concludes;

והלכתא מגין

And therefore,

In the case of

האי ריאה דאושא

If they blow up the lung and there is a sound of air escaping, it depends:

אי ידעינן היכא אושא

מותבינן עלה גדפא או רוקא או גילא

If we know from where the sound is coming, we put a feather, saliva, or a straw on this area, and

אי מבצבצא

טרפה

ואי לא

כשרה

If the feather or straw vibrates, or the saliva bubbles, this indicates that there is air escaping through a hole, and the animal is טריפה, but if they remain still, the animal is כשר.

8

2

אינקיב תתאה ולא אינקיב עילאה

If the hole only goes through the inner membrane but not the outer membrane, there is a

מחלוקת רב אחא ורבינא

The other holds

NOT טריפה

because מגין

The outer membrane alone does protect the lung.

One holds

טריפה,

because לא מגין

The outer membrane alone does not protect the lung.

והלכתא מגין

Therefore,

In the case of

האי ריאה דאושא

If they blow up the lung and there is a sound of air escaping, it depends:

אי ידעינן היכא אושא

מותבינן עלה גדפא או רוקא או גילא

If we know from where the sound is coming, we put a feather, saliva, or a straw on this area.

אי מבצבצא – טרפה

ואי לא – כשרה

If the feather or straw vibrates, or the saliva bubbles, this indicates that there is air escaping through a hole, and the animal is טריפה, but if they remain still, the animal is כשר.

9 ואי לא ידעינן היכא אוושא
 מייתינן מתיכלתא דמיא פשורי
 ומותבינן לה בגוה ונפחינא לה
 If we do not know from where the sound is coming, we
 put the lung into a bowl of lukewarm water, and blow up
 the lung;
 אי מבצבצא
 טרפה
 ואי לא
 כשרה
 If the water bubbles, this indicates a hole, and the animal
 is כשרה, but if the water remains still, the animal is כשר,
 because
 תתאה אינקיב עילאה לא אינקיב
 והאי דאוושא זיקא דביני ביני הוא
 The hole is only in the inner membrane but not the outer
 membrane, and the sound comes from the air trapped
 between the two membranes.
 =====

9 *If the feather or straw vibrates, or the saliva bubbles,
 this indicates that there is air escaping through a hole,
 and the animal is טריפה,
 but if they remain still, the animal is כשר.*

**ואי לא ידעינן היכא אוושא
 מייתינן מתיכלתא דמיא פשורי
 ומותבינן לה בגוה ונפחינא לה**

*If we do not know from where the sound is coming,
 we put the lung into a bowl of lukewarm water,
 and blow up the lung;*

**אי מבצבצא – טרפה
 ואי לא – כשרה**

*If the water bubbles, this indicates a hole, and
 the animal is טריפה, but if the water remains still,
 the animal is כשר, because*

**תתאה אינקיב עילאה לא אינקיב
 והאי דאוושא זיקא דביני ביני הוא**

*The hole is only in the inner membrane
 but not the outer membrane,
 and the sound comes from the air trapped
 between the two membranes.*

10 The Gemara proceeds with four Halachos of רבא regard-
 ing the ריאה that are alluded to in
 אהיני סומקא דיבש גילדי
 סימן
 1.
 אהיני
 אמר רבא
 האי ריאה דאיגליד כאהינא סומקא
 כשרה

10 אהיני סומקא דיבש גילדי

1

אמר רבא

**האי ריאה דאיגליד כאהינא סומקא
 כשרה**

11 2. סומקא

ואמר רבא
ריאה שהאדימה מקצתה כשרה
כולה טרפה
If the lung became partially red, it is כשר, but if it was
completely red, it is טריפה.

While רבינא holds
ריאה שהאדימה כולה כשרה
Even a lung that was completely red is כשר, because
דהדרא בריא
It will eventually heal.

3. דיבש

ואמר רבא
ריאה שיבשה מקצתה
טרפה
If the lung was partially dried out to the point of
כדי שתפרך בצפורן
That it crumbles from the touch of the nail;
The animal is טריפה.
However, if the lung was dried only to the point of
שאם תינקב ואינה מוציאה טיפת דם
A puncture would not release any blood;
The animal is כשר, because
דלא קא שליט ביה אוירא
הדרא בריא
Since the lung is not exposed to the air, it will eventually
heal.

4. גילדי

ואמר רבא
האי ריאה דקיימא גילדי גילדי
אוכמי אוכמי
חזותא חזותא
כשרה
If the lung was covered with scabs or black dots, or it was
colored red or green, the animal is כשר.

11

2

ואמר רבא

**ריאה שהאדימה מקצתה כשרה
כולה טרפה**

If the lung became partially red, it is כשר,
but if it was completely red, it is טריפה.

וביא

ריאה שהאדימה כולה כשרה

Even a lung that was completely red is כשר,
because

דהדרא בריא

It will eventually heal.

3

ואמר רבא

**ריאה שיבשה מקצתה
טרפה**

If the lung was partially dried out to the point of

כדי שתפרך בצפורן

That it crumbles from the touch of the nail;
The animal is טריפה.

However, if the lung was dried only to the point of

שאם תינקב ואינה מוציאה טיפת דם

A puncture would not release any blood;

The animal is כשר, because

דלא קא שליט ביה אוירא

הדרא בריא

Since the lung is not exposed to the air,
it will eventually heal.

4

ואמר רבא

**האי ריאה דקיימא גילדי גילדי
אוכמי אוכמי
חזותא חזותא
כשרה**

If the lung was covered with scabs or black dots,
or it was colored red or green,
the animal is כשר.

